

Çevrimyazı

Çingenerler¹ The Gypsies

Selahaddin ENİS²
Çevrimyazı³ : Sinan ŞANLIER⁴

Resim 1: 20. yüzyılın başlarında İstanbul Büyükdere'de Çingene çadırları, G. Berggren'in fotoğrafından (sonradan üretilmiş kartpostalдан ayrıntı, kişisel koleksiyon).

Her sene ilk bahar vürut eder etmez, dağ yolundan bir kafilenin köye doğru inmeye başladığını görür, ve yol boyunca sıralanarak onları seyrederdik: En önde kulakları düşük uyuz bir eşek ekseriya bu kafiyle rehberlik ederdi. Eşeğin her iki tarafından sarkan sepet içinde çerçenin mühimmatı bulunur, bunların aralarına tepilmiş kukla gibi duran çamur yüzü, maymun suratlı Çingene çocukları kırpışık parlak gözleriyle bu yeni geldikleri köyü selamlarlardı...

Her çerçenin behemehal bir eşeği bulunacaktı. Bunu, uzun boylu, buruşuk yüzü erkeklerle meşin esmer çehreli karılar, pişkin kayış bacaklı Çingene çocukları takip ederdi. Eşeğin arkasında elinde sopasıyla Çingene karısı yürürdü ki bunun vazifesi ucu çivili değneğini hayvanın nazik

¹ FAĞFUR (Müdürü: Selami İzzet), Sayı: 1, Sayfa 13-15, 22 Ağustos 1334 (1918). Editörün Notu: Aşağıdaki metinde yer alan ifadeler ve aktarılan olay kurguları yer yer "Çingene" olarak adlandırılan peripatetik toplulukların kimi mensupları için rahatsız edici olabilecek bir nitelik taşımaktadır. Derginin editörleri bu ifadelere hiçbir biçimde katılmamakta, kurguların gerçekliği yönünde görüş belirtmemektedir. Metin ilgili dönemde "Çingene" olarak adlandırılan peripatetik grupların mensuplarının dışardan algılanma biçiminin bir yönünü yansıtmakta, bu nedenle de son derece değerli bir belge niteliği taşımaktadır. Bunun ötesinde çalışma peripatetik gruplara ilişkin etnografik bir kaynak olarak değerlendirilemez. Dışarıdan bakışı yansıtmamanın ötesinde metne yapılacak her türden referans hiçbir biçimde kabul edilebilir olmayacaktır.

² Selahaddin ENİS (1892 Antalya - 1942 İstanbul). Konya'da başladığı eğitimini İstanbul'da sürdürdü. Katıldığı I. Dünya Savaşı'ndan sonra Tanin, İkdam, Şebab gibi dergi ve gazetelerde çalıştı. Yazıları Piyano, Resimli Kitap, Kehkeşan, Rübap, Filir, Fağfur, Şair, Nedim vb. dergilerde yer aldı. Bataklık Çiçeği (1924) adlı hikayesi, Neriman (1910), Sârâ (1922), Zaniyeler (1924) ve Cehennem Yolcuları (1926) adlı romanlarıyla birlikte günümüz Türkçesine aktarılmamış, gazete ve dergilerde kalan eserleri de bulunmaktadır. <http://www.biyografya.com/biyografi/12393>

³ Metnin günümüz harflerine aktarımında *Misalli Büyük Türkçe Sözlük* "Ayverdi, İ. (2011). I-III. Cilt, İstanbul: Kubbealtı Yayınları" ve *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat* "Devellioğlu, F. (2013). Ankara: Aydın Kitabevi"; özel isimlerin yazımında ve yazım kurallarında ise *Yazım Kılavuzu* "Akalin, Ş.H. (2012). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları" esas alınmıştır.

⁴ Bağımsız araştırmacı, sanliersinan@hotmail.com.

uzuvlarına dokundurarak, bacaklarının arasına sokarak onun bazı hatvelerini tesri etmekten ibaretti...

Nereden gelip nereye gittikleri meçhul olan leylekler gibi böyle ilkbaharın hiç beklenilmeyen bir gününde köyümüze gelip aynı suretle son baharın gayrı muayyen bir gününde çadırlarını toplayarak giden bu Çingene alayının köyümüze vurudu, bizim için mühim bir hadise teşkil ederdi...

Meskenlerini, yakında omuzlarında taşıyan, veyahut eşeklerinin sırtına yükleyip sürükleyen bu kabile, köyümüzün en güzel mevkiini, ırmağın kenarındaki söğüt ağaçlı serin gölgeliği kendileri için intihap eylerler, oraya çergelerini ve ocaklarını kurarlardı. Köyümüze geldiklerinden birkaç saat sonra, kısa bir an içinde hemen hepsinin çadırları ihtiyar kamburlar gibi söğütlerin altına çömelmiş ve sıralanmış olurdu.

Onların hemen hepsi aynı ailenin evlâtları gibi idiler: Aralarında en tabii ve hakiki bir hayat hüküm sürüyor, ve ekseriya aynı çerge altında muhtelif iki üç aile yatıyordu. Oturdıkları mevkiler beyninde bir hat ve hudut çizmedikleri gibi – bizim gibi – döşekleri arasına bir duvar ve hudut koymadıkları için hemen ekseri geceler, her döşek aynı çerge altında yatanları birbirine naklediyor, ve onlar böyle bir nakli daimi içinde her gece seyirlerinin çeşnisini değiştiriyorlardı...

Çergelerle köyün arasındaki mesafe, her hâlde bir çeyrekten aşağı değildi. Ara sıra Çingene çocukları bizim köye geldikleri zaman aramızda bilmediği mahale düşmüş yabancı bir köpek havfıyla dolaşırlar ve kahvenin önünden geçerlerken ekseriya köyün delikanlıları onları çağırarak “hampir” çektirirlerdi; bu hampir Çingene çocuklarına mahsus yegâne raks idi. Kahveden metelik fırlatılır fırlatılmaz Çingene çocuğu, hemen eski fesini yere atar, onun etrafında karnını sallayarak, kıcını çıkararak, ensesini tokatlayarak döner, mini mini kırmızı dilini ağzının içinde kendine mahsus bir mahâretle şiddetle yutuyormuş gibi titreterek âdeta boğulan bir adamın hırhırlarını taklit ederdi. Hampir denilen bu oyunu bütün köylüler memnun ve neşe ile seyir ederlerdi.

Bizim Çingenelere karşı gösterdiğimiz mihmännüvazlığın müddeti devamı birkaç güne münhasır gibi bir şeydi. Sonra aramızda biaman cidali vuku kapıları açılırdı. Onları kızdıracak türlü muziplikler icat ederdik: Mesela bir gün onları taşa tutar, diğer gün ellerimize geçirdiğimiz tenekelere mandaların yaş tezeklerini koyarak bununla Çingenelerin çadırlarını sıvardık. Başka bir gün avuçlarımızda beygirlerden topladığımız at sinekleri olduğu hâlde yavaşça çergenin yanına gelip bunları otlamakta olan eşeklerin bacakları arasına serpiştirdik. Aradan bir dakika geçer geçmez eşekler kuyruklarını sallamaktan başlayarak evvela tepinmeye sonra çifte atmaya kadar varırlar, ve nihayet bağlı oldukları kazıklarını koparıp kuyruklarını havaya dikerler, ve böylece, etrafa muttasıl çifteler savurarak, kuyruk omuzda uzun anırtılarla tarlalara doğru koşarlar...

Bazen de aramızda fevkal memul bir itilaf husule gelirdi. O zaman hepimiz küçük bir müfreze hâlinde çergelerine giderek onları seyrederdik. Çergelerin hemen hepsinde aynı levha vardı: Yerde bir ocak ve örs, başında ya bir çocuk, veyahut pişkin yüzlü bir kadın muttasıl körük çekerek ateşi alevlendiriyor, erkek, bir elinde demir, diğerinde çekiç, ateşte kızaran demire örs üzerinde bir şekil vermeye uğraşiyor. Ve bunların biraz ötesinde döşek ünvanı verilen kirli, yağlı bir pачava yığını, ve yerde arkası üstü toprağa yatmış, eline geçirdiği çürük bir domatesin, sularını akıtarak emmeğe ve yemeye çalışan mini mini bir et parçası, küçük bir çocuk...

Bazı günler akşamüstü köruk yanındaki kadınlardan birisi bir türkü tutturuyor ve örs üzerinde demir döğmekle meşgul olan erkek ise çekicinin hareketini buna terfik etmeye uğraşırdı.

Ve biz çergelerin karşısına sıralanarak bu acaip ve garip hayatı merak ve hayretle seyre dalar dık...

Yine yazın çok sıcak bir günüydü. Hepimiz köyün mescidindeki çınar ağacının altında toplanmış, muhtarın oğlunu dinliyorduk.

Köyün çocukları arasında yaşı en büyüğümüz olan bu çocuk, aynı zamanda da en yaramaz, ve haşarımız idi; elinde bir değnek, akşama kadar ağaçlar üzerinden yuvaları düşüren, sokaktaki tavukların bacaklarını kıran, kedilerin kuyruğuna tenekeler bağlayan, köpekleri yüzmek için ırmağa batıran bu haşarı çocuğun, hepimizin üzerinde büyük tesirleri vardı. Kalplerimizde ona karşı, sebebi meçhul bir itaat ve itibar duyar ve ondan korkardık...

O, şimdi arkasını çınara dayamış, elindeki ince dalı bir kırbaç gibi sallayarak, bir şeyler anlatıyor, ve sözüne devam ederek: “Hepiniz, diyordu, bu gece tarlada kalırsınız. Yatsı ezanı okunduktan sonra ben sizi bizim harmanda beklerim. Bakın size neler göstereceğim. Bilesiniz güle güle kırılırsınız...” Ve sonra ağzını dolduran tükürüklerini dişleri arasından ince bir sicim şeklinde fişkırtıyordu. Ben ruhumda müphem bir merakla sözlerini dinlerken yanımda nalbandın oğlu, parmaklarıyla burnunu derin derin karıştırarak geniş ağzının hiçbir şey ifade etmeyen yılışık hayretleriyle, muhtarın oğluna bize ne gibi bir şey göstereceğini anlatmasını yalvarıyordu; o başını sallayarak: “Demem, geceyi bekleyiniz!..” diyor, ve yanımıza birer kamış almaklığımızı da ayrıca tembih ediyordu.

O gün hepimiz akşamın vürudunu hakiki bir intizar içinde bekliyorduk. Ufukta güneş sönükten sonra köyümüzün üzerine tatlı bir yaz gecesi açılmıştı. Kamer, mebzul ziyalarıyla saman yığınlarını yaldızlıyor, köyün çamurlu evlerini yıkıyordu. Derin ve rehavetkâr bir sessizlik bütün köyü kaplamıştı. Yalnız ara sıra çardaklardan gelen türküler bu sükûnu ihlal ediyordu.

Ben, bizim öküzün önüne buğday saplarını yığarak sırtını taramakla meşguldüm. Hayvan, bu ılık gecenin sükût ve rehaveti içinde yüzüyormuş gibi yorgun, uzun uzun geviş getiriyordu...

Şimdi köyümüzün minaresinden yükselen bir ezan sesi vadinin sükûn-ı hâbîdesini dolaşıyordu. Artık hepimizin hakiki bir intizar içinde beklediğimiz an hulul etmişti...

Birer ikişer muhtarın oğlunun hürmetine geldiğimiz vakit, onu buğday başaklarının arkasında bize muntazır bulmuştuk. Şimdi en önde olduğu hâlde biz, köyün beş yaramazı da, heyecanlı adımlarla çayın kenarına ilerliyorduk. Çergeler, kambur kametleri, acayip şekilleriyle görünüyorlar, tarlaların yeni tırpanlanmış sapları üzerinde gölgelerimiz, bize rehberlik ediyorlardı.

Çayın kenarına geldiğimiz esnada muhtarın oğlu, arkaya dönerek ses çıkarmamaklığımızı işaret etti. Hepimiz sessiz bir gölge hâlinde küçük köprücükten karşı sahile geçtik. Artık Çingene çadırlarına yirmi otuz adım uzakta bulunuyor ve müphem bir heyecan içinde muhtarın oğlunun gözlerine bakarak ağzından çıkacak bir emre intizar ediyorduk. O, burada durarak yavaş bir sesle kamışları getirip getirmediğimizi sordu. Hepimiz ona birer kamış uzattık. O, bunları ayın ziyası altında bir kere muayeneden sonra ırmaktan ağzımızı doldurmaklığımızı söyledi. Birden hepimiz keçiler gibi ırmağa eğilerek ağızlarımızı doldurduk. O yanaklarımız dereden kalktığımız zaman şişmiş, çehrelerimiz tuhaf bir hâl almıştı. Sanki bir dakika içinde hepimiz köyümüzün yuvarlak enseli şişman imamına dönmüştük. Gülmemek için cebri nefis ediyor, derin ve büyük

bir merakla neticeyi bekliyorduk; mamafih muzipliğimizin hedefi, Çingeneler olacağını artık anlamıştık.

Çergelerle aramızdaki mesafe on adım kadar kalmıştı. Hatvelerimizi daha ziyade yavaşlatmış, kabil olabildiği kadar kendimizi hissettirmemeye çalışıyorduk. Burada sedaven hayat yok gibi idi. Yalnız iki eşek, kuyruklarını sağa sola çarparak otluyor, bir diğeri, onun biraz gerisinde kesik bir kütük gibi yatıyordu; yalnız bizim yaklaştığımızı hisseder etmez başını arkasına çevirerek uzun kulaklarının ucunu birleştirdi. Ve o, sanki bu sûretle gözleriyle değil, kulaklarıyla bize bakıyordu. Biz ise eşeklere görünmemek için yere sinerek yollarımızı değiştirmiştik...

Ekser çergelerin ön tarafı açık olduğundan, kendimizi göstermemek için ledettahmin bize en yakın olanını intihap ederek oraya ilerledik. Etrafımızda burun gıcıklayan bir koku, Çingene çadırlarına mahsus bir koku vardı. Ve bu ağır kokular içinde biz, bir lağıma yürüyor gibi idik. Muhtarın oğlu hepimize vazifelerimizi anlatmıştı. Bu sebeple mevcudiyetimizi mümkün olduğu kadar belli etmemeğe uğraşarak birer ikişer çergenin kenarına sokulduk. Çerge bir kalbur gibi delik deşik idi. Ben bakacak bir delik bulmakta güçlük çekmedim. Ve bulduğum deliğe gözümü tatbik ettim; çergenin açık olan kapısından nüfuz eden ay ziyası altında içerisini lâyıkıyla görüyordum; yerde, birisi ayağımın ucunda, diğeri karşıda olmak üzere iki yatak serili idi. Kapının yanında ise “hampir” çeken çocuklardan birisi bir köpek eniği gibi kıvrılmıştı. Karşiki yatakta bir yastık üstünde iki baş görünüyordu. Bunda celbi nazar bir nokta yok idi. Ayağımın ucundaki yatakta ise oldukça büyük ve solgun müteharrik bir yığın, bir yastık üstünde bir baş ve iki koldan mürekkeb bir yığın duruyordu. Dikkat ettiğim zaman başların ikileştiğini, ve kolların dörtleştiğini gördüm. Herifin ay ışığı altında mühimce tefrik edilen bir mahali, renk ve şekliyle büyük ve isli bir tencereyi andırıyor, küçük bir ocak hâlinde bu tencereyi tahrik eden kadının vücudu ise erkeğin ağır cüssesi altında kayboluyordu.

Ben dalgın bir hâlde idim. Arkadaşlarım ne hâlde idiler, onların farkında değildim. Yalnız ayaklarımın ucundan yükselen bir sedâ ile birden titreyerek hakikate ricat ettim: Şimdi karşı taraftaki Çingene, yavaşça başını kaldırarak benim tarafımdakine: “Kolay gele, a be Hüsmen, maşa mı yapıyorsun?...” dedi. Diğeri boğuk boğuk cevap verdi: “Hah, öyle... ya, sen niçin duruyorsun, sersem horoz! Yoksa demiri kızdırmadın mı?...” Evvelki Çingene yanında yatan kadının tenceresini şamarlayarak: “Çekici kızdırdım, tavını bile verdim...” dedi, ve dışarısını dinleyerek ilâve etti: “Dışarıda birisi var, a be hırsız olmasın...” İkinci Çingene işiyle meşgul mırıldandı: “Hah, ne olacak eşekler otluyor...”.

Hepimiz bir an içinde mevkimizin nezaketini anladık. Artık burada fazla durmaya mahal yoktu. İhtimal biraz sonra mevcudiyetimizi hissedeceklerdi. Bu sebeple vazifemizin vakti hululünü anlayan muhtarın oğlu yavaşça işaret etti. Bir saniye içinde su ile dolu beş ağzın muhteviyatı isli tencerenin üzerine boşaldı...

Birkaç dakika sonra köyün nevm ve sükûnu Çingenelerin yaygaralarıyla ihlâl edilmişti. Muttasil arkamızdan taşlar yağıyordu. Ve biz otlar arasına sinerek muttasıl harmanlara doğru koşuyorduk...

Özgeçmişler

Arus Yumul

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümünde, doktorasını Oxford Üniversitesi Sosyoloji bölümünde tamamlayan Prof. Arus Yumul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesidir. Çalışmaları özellikle etnik kimlik, gündelik hayat, beden, ırkçılık ve milliyetçilik üzerine odaklanan Yumul'un bu konularda ulusal ve uluslararası yayınları bulunmaktadır.

Belma Oğul Kurtişoğlu

Belma Oğul Kurtişoğlu, İstanbul Erkek Lisesi ve Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden mezun olduktan sonra, İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsünde Türk Halk Oyunları Programında yüksek lisansı, Müzikoloji ve Müzik Teorisi Programında doktorasını bitirdi. Hâlen İTÜ TMDK Müzikoloji bölümünde öğretim üyesidir. Müzik ve dans alanında göç, kimlik ve politika çerçevesinde yayınları, başta Balkanlar ve Trakya bölgesi olmak üzere alan araştırmaları bulunmaktadır. Çeşitli görevleri arasında Porte Akademik Dergisi Yayın Kurulu üyeliği ve kurulduğu 2008 yılından bu yana ICTM Güneydoğu Avrupa Müzik ve Dans Çalışma grubunda aktif üyeliği vardır.

Buğra Kurban

2017 Yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden mezun oldu. Aynı yıl, Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde, hâlen devam etmekte olduğu, yüksek lisans eğitimine başladı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde araştırma görevlisidir.

Egemen Yılıgür

Lisans öğrenimini İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde tamamladı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Genel Sosyoloji ve Metodoloji bölümünde devam ettiği doktora eğitiminin sonucunda hazırladığı “*Geç-Peripatetik Roman Tütün İşçilerinde Ücretli İstihdam ve Politizasyon Deneyimleri*” başlıklı teziyle 2014 yılında doktor unvanı aldı. Beykoz Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünün kadrosunda yer alan Yılıgür, aynı zamanda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji bölümünde çeşitli dersler veriyor. Çalışmalarını peripatetik ve geç-peripatetik topluluklar, kent yoksulluğu, prekapitalist toplumsal dokuların kapitalist toplumlarda yeniden üretimi gibi çeşitli alanlarda sürdüren Yılıgür, hâlen St. Andrews Üniversitesi bünyesinde hayata geçirilen “Roma Civic Emancipation between Two World Wars” başlıklı araştırma projesinde danışmanlık görevini yürütmektedir.

Faika Çelik

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümünde, yüksek lisansını ve doktorasını McGill Üniversitesi İslam Araştırmaları Enstitüsünde tamamladı. Hem yüksek lisans hem doktora tezi Osmanlı İmparatorluğu Erken Modern Döneminde Çingene / Roman halklarının sosyo-ekonomik deneyimleri ve hukuki statülerine odaklanmaktadır ve 2003 yılından beri bu konuda birçok makalesi yayınlanmıştır. “Community in Motion’: Gypsies/ Roma in Early Modern Ottoman Society” adlı kitabı 2019’da Gorgias Press tarafından yayınlanacaktır. Akademik ilgi alanları olan Erken Modern Dönem Akdeniz Dünyası’nda Kenarda Konumlandırılanlar, Osmanlı ve Modern Türkiye Tarihi’nde Devlet ve Toplum, Modern Ortadoğu Topluları Tarihi, Tarihsel Perspektiften Toplumsal Cinsiyet Okumaları ve Tarih yazıcılığı üzerine lisans ve yüksek lisans düzeyinde dersler vermekte ve araştırmalar yürütmektedir. 2015 yılından beri Manisa Celal Bayar Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) bölümünde Siyasi Tarih Anabilim Dalında öğretim üyesidir.

Gonca Girgin

Lisans eğitimini İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı, Temel Bilimler bölümünde tamamladı. Etnomüzikoloji masteri ve Müzikoloji doktora yaptı. 2006 yılında tarihsel müzikoloji alanında “Müziği Yazmak” isimli çalışmasını yayımladı. Master ve doktora eğitimleri süresince yöneldiği kültürel çalışmalar alanında, kimlik, kültür politikaları, etnisite gibi konularda çeşitli makaleler yayımladı, uluslararası sempozyumlara katıldı. Yurtdışında Roman dansı üzerine atölye çalışmaları yaptı, birçok konserde kanun icracısı ve yorumcu olarak yer aldı. Çalışmalarına 2005'den beri kentleşme, kültürel kimlikler ve toplumsal sınıfların politik kullanımları ve beden politikaları konularında aktivist araştırmacı olarak devam etmektedir. İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Müzikoloji Bölümünde öğretim üyesidir ve bu alanda dersler vermektedir.

Hüseyin Yıldız

2003 yılında Gazi Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarını yine Gazi Üniversitesi'nde, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalında tamamladı. “Türkçede Başlangıçtan Bugüne Gelecek Zaman” başlıklı yüksek lisans tezini 2007'de, “Eski Uygurcada Mental Fiiller” başlıklı doktora tezini ise 2016 yılında savundu. 2010 yılında Ordu Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak göreve başlayan yazar, görevlendirme ile 2010-2016 yıllarında Gazi Üniversitesi'nde çalıştı. Doktora eğitiminden sonra Ordu Üniversitesi'ndeki görevine dönen yazar, 2018 yılında Dr. Öğr. Üyesi kadrosuna atandı. Eski Türk dili, çağdaş Türk lehçeleri, Türkiye Türkçesi ve ağızları alanları üzerine uluslararası akademik dergi ve kitaplarda leksikoloji ve etimoloji temelli makaleleri bulunan yazar; çalışmalarını hâlen Ordu Üniversitesi'nde sürdürmektedir.

İpek Mercil

1986 yılında Galatasaray Lisesini, 1993 yılında da Boğaziçi Üniversitesi'ni bitirdikten sonra Galatasaray Üniversitesi'nde çalışmaya başlamış, yüksek lisans ve doktora çalışmalarını Paris Sosyal Bilimler Yüksek Okulu'nda (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales) tamamlamıştır. 2001 yılında doktor ünvanını kazandıktan sonra 2002 yılında yardımcı doçent, 2008 yılında ise doçent olmuştur. Halen Galatasaray Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olan Mercil'in çalışma konuları arasında spor sosyolojisi, İslamcı hareketin sosyolojisi, din sosyolojisi, suç ve ceza sosyolojisi ve kadın çalışmaları bulunmaktadır.

Kurt Striegel

Alman müzik insanı, besteci ve orkestra yönetmeni. Müziğe 1896'da başlamış, 1905 yılına kadar koro elemanı olarak yer almıştır. 1913 yılında Saksonya eyaletinde opera ve müzik yönetmeni, sonrasında ise müdür yardımcısı olmuştur. 1905 yılından 1945 yılına kadar Dresden Devlet Operası'nın hemen her kademesinde görev almış, öğretmenlik, sanat yönetmenliği ve orkestra yönetmenliği yapmıştır. Orkestra için parçalar, oda müziği, şarkı ve koro için çalışmalar vs. bestelemiştir. Striegler, 1950 yılından sonra da Berlin'e taşınmış ve müzik yaşamına orada devam etmiştir.

Mahir Mak

İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Temel Bilimler bölümünden 2007 yılında mezun oldu. Ardından aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müziği yüksek lisans programından mezun oldu. İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü müzikoloji ve müzik teorisi doktora programını “Müziğin Çokkültürlü Kodları; Mardin” başlıklı doktora tezi ile tamamladı. Mardin ve civarında yaşayan topluluklar ve bu toplulukların müzik uygulamaları üzerine bölgede uzun süren alan araştırmaları bulunmaktadır. İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda öğretim üyesidir.

Mehmet Rauf

Eğitimini İstanbul'da tamamladıktan sonra deniz subayı oldu. Staj için Girit'e, Kiel kanalının açılışı için ise Almanya'ya gönderildi. Başından üç evlilik geçti, 1908 yılından sonra yazarlıkla hayatını kazandı. Edebiyatın birçok türünde eser veren M. Rauf'un en bilinen eseri Eylül ismini taşır.

Melih Duygulu

1967 yılında İstanbul'da doğdu. Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nın Temel Bilimler Bölümü'nden 1989 yılında mezun oldu. Anadolu'nun çeşitli yörelerinde yerel müzikler üzerine araştırmalar yaptı ve bu alan araştırmalarının sonucunda 4000 civarında halk ezgisi, halk edebiyatı örnekleri, 80 kadar yerel çalgı ve çeşitli etnografik ürün derledi. *Music Instrument Museum*'da (ABD-Arizona) Türkiye Bölümü'nün küratörlüğünü yaptı. Çeşitli müzik kurullarında seçici kurul üyesi olarak çalıştı. Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda (1989-1994), İÜ Devlet Konservatuvarı'nda (1989-1991), Rotterdam Konservatuvarı'nın Dünya Müzikleri Bölümü'nde (2006-2012) ve Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün lisansüstü müzik programında (2005-2013) halk müzikleri ve etnomüzikoloji ile ilgili dersler verdi. 1994 yılından itibaren Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 2004-2018 yılları arasında Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı Başkanlığı yaptı. Hâlen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda görev yapmaktadır.

Muhammed Tağ

2012 yılında Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünden mezun oldu. 2013 yılında aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında başladığı Yüksek Lisans eğitimini 2015 yılında "Temettuât Defterlerine Göre Edirne'de Romanlar" isimli tezi ile tamamladı. Aynı yıl doktora eğitimine başladı. Hâlen Trakya Üniversitesi Roman Dili ve Kültürü Araştırmaları Enstitüsünde Araştırma Görevlisi ve Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktora öğrencisidir.

Selahattin Enis

Konya'da başladığı eğitimini İstanbul'da sürdürdü. Katıldığı I. Dünya Savaşı'ndan sonra Tanin, İkdam, Şebab gibi dergi ve gazetelerde çalıştı. Yazıları *Piyano*, *Resimli Kitap*, *Kehkeşan*, *Rübap*, *Fikir*, *Fağfur*, *Şair*, *Nedim* vb. dergilerde yer aldı. *Bataklık Çiçeği* (1924) adlı hikayesi, *Neriman* (1910), *Sârâ* (1922), *Zaniyeler* (1924) ve *Cehennem Yolcuları* (1926) adlı romanlarıyla birlikte günümüz Türkçesine aktarılmamış, gazete ve dergilerde kalan eserleri de bulunmaktadır.

Sinan Şanlıer

1977 yılında ara verdiği yükseköğrenim hayatına 2012 yılında tekrar döndü. 1977 yılında çalışmaya başladığı basın-yayın iş kolundan 2010 yılında emekli oldu. 2013 yılında Dođu Kitabevi tarafından yayımlanan, Hukuki Metinler Işığında Osmanlı Çingeneleri (Çingene Kanunnameleri) isimli bir çalışması bulunmaktadır. 2002 yılından beri aralıksız devam ettirdiği Romanlar/Çingeneler konusundaki çalışmalarına Osmanlı Türkçesi ile yazılmış metinler ve konuyla ilgili sosyal politikalar alanlarında devam etmektedir.

Yazım Kuralları

1. Yazılar Windows Word programıyla, normal metin için Times veya Times New Roman karakteri 12 puntuyla, 1,5 satır aralığıyla yazılmış olmalıdır.
2. Yazıların uzunluğu konusunda sınırlama olmasa da yazının tek sayıda yayımlanabilmesi için kaynakçayla birlikte 25 sayfayı geçmemesi tavsiye edilir.
3. Metinlerin başlıkları bold ve sola yaslı şekilde yazılmalıdır. Başlıkların ilk harfleri büyük yazılmalıdır (ve, ile, de, mi gibi ekler her zaman küçük harfle yazılmalıdır).
4. Yazar isimleri bold ve sağa yaslı şekilde başlığın altında bulunmalı, yazar soyadı büyük harflerle yazılmalıdır. Yazarın unvan, bölüm, kurum ve e-mail bilgisi yazarın isminin sonuna dipnot eklenerek verilmelidir.
5. Türkçe özgün makaleler için verilecek özet "Öz" başlığı altında, 150 kelimeyi geçmeyecek şekilde verilmelidir. Tüm makalelerin ayrıca İngilizce dilinde de özeti verilmez. İngilizce dilinde verilecek özet "Abstract" başlığı altında olmalı ve yine 150 kelimeyi geçmemelidir. Önce makalenin Türkçe ve İngilizce başlığı, Türkçe özü verilmeli ve sonrasında 3-5 tane anahtar kelime verilmelidir. Bunların altına İngilizce öz ve anahtar kelimeler eklenmelidir. Öz ve Anahtar Kelimeler uluslararası standartlara uygun olmalıdır. Örnek: TR Dizin Anahtar Terimler Listesi, Medical Subject Headings, CAB Theasarus, JISCT, ERIC v.b. gibi kaynaklar kullanılabilir.
6. Dipnotlar kaynak gösterimi için değil, yalnızca ek bilgi vermek için kullanılır; sayfa altında numaralandırılarak 10 punto ve 1 satır aralığıyla verilir.
7. Metnin içinde yapılan doğrudan alıntı 40 kelimeyi geçiyorsa alıntı metin içinde yapılmayıp ana metinden farklılaştırılmış paragraf olarak gösterilmelidir. Doğrudan alıntı yapılacak metin, sağ ve soldan 1,25 cm girintili olarak 11 punto ile yazılır, başı ve sonuna çift turnak eklenir ve alıntı sonunda parantez içinde kaynağa atıf yapılır.
8. Metinde şekil, tablo, resim vb. kullanılacaksa ilgili yere, metinle arasında üstten ve alttan birer aralık bırakılmak suretiyle yerleştirilmelidir. Mümkün olduğu kadar bilgisayar aracılığıyla hazırlanmış görseller kullanılmalı, tarayıcıyla en az 600 dpi çözünürlükte tiff veya jpg şeklinde taranmış olarak metne yerleştirilmelidir. Resimler birbirini izleyerek numaralandırılmalıdır. Her resmin altına numarası ile birlikte kısa bir açıklama, ortalanmış olarak yazılmalıdır.
9. Metin içerisinde ve kaynaklar bölümünde kaynak gösterimi için Amerikan Psikologlar Birliği tarafından yayımlanan Publication Manual of American Psychological Association (APA) (6. baskı) adlı kitapta belirtilen kurallar esas alınmalıdır. Metnin içindeki atıflar, cümlelerin sonunda, noktadan önce yazar soyadı ve eserin basım yılı ile sayfa numarası parantez içinde yazılarak yapılır. APA stiline uygun olarak hazırlanmış atıf örnekleri aşağıda verilmiştir.
10. Kaynaklar bölümünde kitaplar için bibliyografik künye sırası (büyük küçük harf durumuna dikkat edilerek) şu şekilde olmalıdır: Yazar Soyadı, Adının baş harfi (yıl). Kitap adı. Basım yeri: Yayınevi. Makalelerde ise şunlar belirtilmelidir: Yazar Soyadı, Adının baş harfi (yıl). Makalenin adı. Kitap veya Dergi adı, sayısı, makalenin sayfa aralığı. İnternet adresi. Aşağıda APA kaynak gösterme kurallarına uygun olarak hazırlanmış örnekler verilmiştir.
11. Metnin ekleri, her bir ek ayrı sayfada olacak şekilde, kaynakçadan sonra verilmelidir.
12. Dergide yayınlanan yazıların bilim ve dil bakımından sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yazım tutarlılığı sağlamak için Türk Dil Kurumunun yayınladığı Yazım Kılavuzu'nun son baskısının esas alınması tavsiye edilir.

APA Stiline Göre Kaynak Gösterme Atıflar

	Metin içinde ilk atf	Metin içinde ilk atıftan sonraki atflar	Parantez içinde ilk atf	Parantez içinde ilk atıftan sonraki atflar
Tek yazarlı	Işık (1998)	Işık (1998)	(Işık, 1998, s. 36)	(Işık, 1998, s. 36)
İki yazarlı	Grazer ve Fishman (2015)	Grazer ve Fishman (2015)	(Grazer ve Fishman, 2015, s. 107)	(Grazer ve Fishman, 2015, s. 107)
Üç-beş yazarlı	Keng, Lin ve Orazem (2017)	Keng ve arkadaşları (2017)	(Keng, Lin ve Orazem, 2017, s. 72)	(Keng ve ark., 2017, s. 72)
Altı ve daha fazla yazarlı	Bay ve arkadaşları (2017)	Bay ve arkadaşları (2017)	(Bay ve ark., 2017, s. 61)	(Bay ve ark., 2017, s. 61)
Kurumlar	Milli Eğitim Bakanlığı (MEB, 2002)	MEB (2002)	(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2002)	(MEB, 2002)

Kaynaklar Bölümü

Kitap	Türkçe Eser
	Emre, I. (1998). <i>Beden ve toplum kuramı</i> . İstanbul: Bağlam Yayınları.
	Türkçeye Çevrilmiş Eser
	Ariès, P. (2015). <i>Batıda ölümün tarihi</i> (I. Gürbüz, Çev.). İstanbul: Everest Yayınları.
	Editöryal Eser
	Bahar, M. (Ed.). (2006). <i>Fen ve teknoloji öğretimi</i> . Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
Kitap içinde bölüm	İngilizce Eser
	Smith, Z. (2016). <i>Swing time</i> . New York: Penguin Press.
	İngilizce Eser İçerisinde Bölüm
Makale	Gülgöz, S. (2005). Five factor theory and NEO-PI-R in Turkey. In J. Allik & R. R. McCrae (Eds.), <i>The five-factor model of personality across cultures</i> (pp. 175-196). Dordrecht, Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
	Türkçe Eser İçerisinde Bölüm
	Uysal, Ş. (1971). Metodoloji açısından Türkiye’de yapılan sosyolojik araştırmalar ve bir örnek köy araştırması. N. H. Fişek (Ed.), <i>Türkiye’de Sosyal Araştırmaların Gelişimi</i> içinde (ss. 139-151). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
Makale	Türkçe Makale
	Ünal, N. (2001). Hastane infeksiyonları ve hastane tasarımı: yoğun bakımların tasarımı. <i>Hastane İnfeksiyonları Dergisi</i> , 1 (5), ss. 183-194.
	İngilizce Makale
	LaSalle, P. (2017). Conundrum: a story about reading. <i>New England Review</i> , no. 1 (38), pp. 95-109.
Tez	Online Makale
	Çevikalp, M. (2012). Kars’ın saklı yüzü: Malakanlar. <i>Aksiyon</i> . 10.06.2015 tarihinde http://www.aksyon.com.tr/aksyon/newsDetail_openPrintPage.action?newsId=32989 adresinden edinilmiştir.
	Web’den Alınmış Tez
Tez	Atkıncı, H. (2001). <i>İlköğretim birinci kademe eğitim programlarının yaratıcı düşünmenin gelişimine etkisi</i> (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Çanakkale. 07.04.2017 tarihinde https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi adresinden edinilmiştir.
	Türkçe Tez
	Cihan, M. (2001). <i>Spinoza felsefesinde varlık ve bilgi problemi</i> (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
	İngilizce Tez
	Rutz, C.L. (2013). <i>King Lear and its folktale analogues</i> (Unpublished Doctoral dissertation). University of Chicago, Chicago.

Guide for Authors

1. Articles submitted should be sent in Microsoft Word (.doc or .docx) format. Body text should be written in Times New Roman 12 pt. and 1.5 line spacing.
2. Even there is no particular limitations on the length of the articles; for an article to be published in a single issue, it is recommended for authors not to exceed 25 number of pages, including references.
3. Headings should be written in bold and left aligned. First character of the heading should always be written with a capital letter (conjunctions, for ex: and, or, with should not be written in capital letters).
4. Name of the author should be written in bold and right aligned whereas surname should be written with capital letters. Title, faculty, department and email address of the author should be added under the footnotes section; and be given following the name of the author.
5. Abstracts of articles written in English should be given under the heading of "Abstract" and should not exceed 150 words. It is also a requirement for abstracts to be given in Turkish language, again without exceeding 150 words limit. After the title of the article, Turkish heading, abstract and keywords (of 3 to 5) are given; Turkish abstract and keywords should follow. Abstract and keywords should comply with international standards. For example: TR Index Keyword Terms List, Medical Subject Headings, CAB Theasarus, JISCT, ERIC can be used.
6. Footnotes must only be used to address additional information, not for referencing; They must be given under the page, numbered correspondingly, and their typing style must be set to 10 pt and 1 line spacing.
7. Quotations exceeding 40 words should be separated from main paragraph and written as a separate one. Direct quotations should be indented by 1,25 cm of both sides and should be written in 11 pt.
8. Images, shapes or tables should only be used with a space left perpendicularly. Shapes used should be prepared digitally where possible. Scanned documents should have 600 dpi and sent as .tiff or .jpg format. Shapes must be numbered consecutively. A short explanation should be centered under the image containing its number.
9. In-text citation and bibliography must comply with the rules found in Publication Manual of American Psychological Association (APA) (6. ed) published by American Psychological Association. In-text citation, will be given at the end of the sentence, written in brackets, including; Surname of the Author, year of the publication and page number. APA referencing examples are given below.
10. In bibliography section, referencing of books must be as follows (capitalization should also be taken into consideration): Surname of author, Initial of name of author (year). Name of book. Place of publication: Publisher. In articles, referencing should indicate: Surname of author, Initial of name of author (year). Name of the article. Name of the journal or the book, volume, page range. Web address. APA referencing examples are given below.
11. Each appendix should be given in separate pages. Appendices should be given after the references section.
12. Authors are solely responsible for published articles' scientific and grammatical context.

APA Referencing Examples Basic Citation Formats

	In-text citation	Subsequent in-text citations	First citation in parentheses	Subsequent citations in parentheses
One author	Işık (1998)	Işık (1998)	(Işık, 1998, p. 36)	(Işık, 1998, p. 36)
Two authors	Grazer and Fishman (2015)	Grazer and Fishman (2015)	(Grazer & Fishman, 2015, p. 107)	(Grazer & Fishman, 2015, p. 107)
Three-five authors	Keng, Lin and Orazem (2017)	Keng et al. (2017)	(Keng, Lin & Orazem, 2017, p. 72)	(Keng et al., 2017, p. 72)
Six and more authors	Bay et al. (2017)	Bay et al. (2017)	(Bay et al., 2017, p. 61)	(Bay et al., 2017, p. 61)
Abbreviation for institutions	Millî Eğitim Bakanlığı (MEB, 2002)	MEB (2002)	(Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2002)	(MEB, 2002)

References Section

Books	Book in Turkish
	Emre, I. (1998). <i>Beden ve toplum kuramı</i> . İstanbul: Bağlam Yayınları.
	Book Translated into Turkish
	Ariès, P. (2015). <i>Batıda ölümün tarihi</i> (I. Gürbüz, Çev.). İstanbul: Everest Yayınları.
	Edited Book
	Bahar, M. (Ed.). (2006). <i>Fen ve teknoloji öğretimi</i> . Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
	Book in English
Smith, Z. (2016). <i>Swing time</i> . New York: Penguin Press.	
Chapters	Chapter in a book written in English
	Gülgöz, S. (2005). Five factor theory and NEO-PI-R in Turkey. In J. Allik & R. R. McCrae (Eds.), <i>The five-factor model of personality across cultures</i> (pp. 175-196). Dordrecht, Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
	Chapter in a book written in Turkish
Uysal, Ş. (1971). Metodoloji açısından Türkiye’de yapılan sosyolojik araştırmalar ve bir örnek köy araştırması. N. H. Fişek (Ed.), <i>Türkiye’de sosyal araştırmaların gelişimi</i> içinde (ss. 139-151). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.	
Articles	Turkish Article
	Ünal, N. (2001). Hastane enfeksiyonları ve hastane tasarımı: yoğun bakımların tasarımı. <i>Hastane Enfeksiyonları Dergisi</i> , 1 (5), ss. 183-194.
	English Article
	LaSalle, P. (2017). Conundrum: a story about reading. <i>New England Review</i> , no. 1 (38), pp. 95-109.
Online Article	
Çevikalp, M. (2012). Kars’ın saklı yüzü: Malakanlar. <i>Aksiyon</i> . 10.06.2015 tarihinde http://www.aksyon.com.tr/aksyon/newsDetail_openPrintPage.action?newsId=32989 adresinden edinilmiştir.	
Thesis & Dissertation	Thesis from the Web
	Atkancı, H. (2001). <i>İlköğretim birinci kademe eğitim programlarının yaratıcı düşünmenin gelişimine etkisi</i> (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Çanakkale, 07.04.2017 tarihinde https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi adresinden edinilmiştir.
	Thesis written in Turkish language
Cihan, M. (2001). <i>Spinoza felsefesinde varlık ve bilgi problemi</i> (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.	

